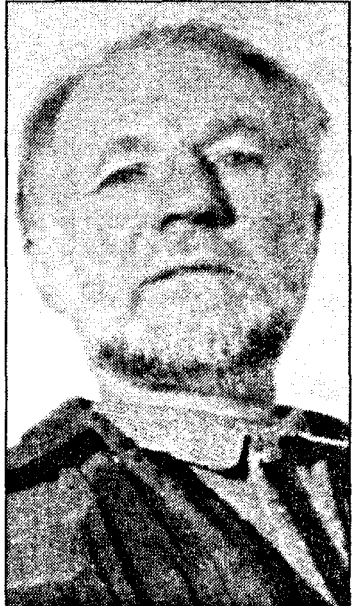

Krigersk stemning på boklansering

«De som tapte krigen» (Gyldendal) ble lansert i Oslo tirsdag, skjøt begge parter med skarpt.

Oslo (NTB-Dag Kjørholt): Lanseringen av Kjell Fjørtofts siste bind om Norge under 2. verdenskrig utviklet seg til et verbalt slag. Frontene var trukket opp på forhånd.

På den ene siden Fjørtoft — på den andre siden historikerne. Da boka «De som tapte krigen» (Gyldendal) ble lansert i Oslo tirsdag, skjøt begge parter med skarpt.

VERBALT SLAG: I arbeidet med «De som tapte krigen» har Kjell Fjørtoft gått gjennom materiale fra norske, tyske og amerikanske arkiver. Der fant han også opplysninger om at det ikke var tyskerne som tente på aulaen i Universitetet i Oslo i 1943. (NTB-foto: Helge Hansen).

— Faghistorikerne er en sammensveiset gjeng som eier norsk krigshistorie. Vår krigshistorie må være skrevet med påholden penn. Det er så mye vi ikke kan reise spørsmål ved. De som bare er ute etter å finne feil i det jeg skriver, har kjørt seg helt fast. Jeg er lykkelig over at jeg ikke er historiker, var blant bredsidene Fjørtoft avfyrt.

Motparten på sin side mener at hans verk er generelt historisk stoff i en feilaktig form, og historikeren Sven Holtmark hevdet blant annet at flere av fotnotene var utullstendige og feilaktige. På direkte spørsmål var ingen av Fjørtofts kritikere villige til å si om alt i boka var feil. Det kom etter hvert fram at flere av dem ikke hadde lest den.

Siste bind

«De som tapte krigen» er det femte og siste bindet i Kjell Fjørtofts verk om Norge under 2. verdenskrig. Den tar for seg front-

kjempernes historie fra Stalingrad til ruinene i Berlin, kampene og evakueringen av Nord-Norge og striden mellom Quisling-regimet og motstandsfolkene i Oslo.

Boka omhandler tre hovedgrupper — befolkningen i Finnmark, partisaner i Norge og norske frontkjemper i tysk tjeneste. Under sin presentasjon, påpekte Gyldendals administrerende direktør Geir Mork at det er den siste gruppen som er problematisk og har skapt heftig debatt.

— Det skulle egentlig bare blitt ett bind. Etter sju års arbeid er det blitt fem bøker på rundt 2.500 sider. Fjørtoft har omskrevet historien og innhentet opplysninger fra hel- og halvmørke kilder for å skrive sine bøker om Norge under krigen, sa Mork og takket forfatteren for en verdig og fin innsats.

Krigens ansikt

Det som gjør Fjørtofts bøker spesielle er at han dramatiserer his-

torien ved å innhente opplysninger fra de som opplevde krigen på kroppen. Så kaller han seg da heller ikke historiker, men journalist og forfatter.

— Etter min mening må du ha med levende mennesker for å kunne vise en bit av krigens sanne ansikt. Bare dokumenter og fotnoter viser ikke krigen.

I motsetning til historikerne, har han også begrenset seg til dokumenter og viten innenfor det tidsrommet han beskriver i hver enkelt av de fem bøkene.

— Jeg ville ikke vite noe mer for ikke å revurdere hendelsene. Det er ingen etterpåkløkskap eller fasit i bøkene mine.

Under boklanseringen kom det fram at Fjørtoft hadde hatt store problemer med å få frigitt dokumenter fra Riksarkivet. Det førte til at utgivelsen av boka ble utsatt. Den skulle egentlig kommet ut i oktober i fjor, men slippes altså i jubileumsåret for frigjøringen av Norge.

HD 22/3-95